

IDsw

InformatieDesk standaarden Water

Wijzigingsvoorstel (RfC)
voor de Aquo domeintabel

**Waarnemingssoort –
Richtlijn Status WNS**

Indiener: IDsw
Datum: 22 april 2008
Versie: 1.0
Kenmerk: W-0803-0018

Documentbeheer

Wijzigingshistorie

Datum	Versie	Auteur	Wijziging
2008-03-25	0.9	H. Reitsma (IDSW)	Initieel document opgesteld
2008-04-22	1.0	H. Reitsma (IDSW)	Commentaar review verwerkt

Review

Datum	Versie	Reviewer	Functie
2008-04-21	0.9	J. Eijer (IDSW)	Programma manager

Controle en vrijgave

Datum	Versie	Controleur	Functie
		J. Eijer (IDSW)	Programma manager

Literatuurbronnen

- Aquo-lex versie 4, IDSW, juni 2007
- Concept Praktijkrichtlijn Aquo domeintabellen, IDSW

Inhoudsopgave

1. Motivatie	5
1.1 Aanleiding	5
1.1.1 Definitie	5
1.1.2 Achtergrond	5
1.1.3 Doel	6
1.2 Business Case	6
1.2.1 Voordelen	6
1.2.2 Afbakening	6
1.2.3 Impact	6
2. Wijzigingsvoorstel	7
2.1 Praktijkrichtlijnen domeintabel	7
2.1.1 Aquo-domeintabel Waarnemingssoort	7
2.2 Aquo-domeintabel Waarnemingssoort	8
2.2.1 Wijzigen domeinwaarden	8
2.3 Aquo-lex	8
Bijlage A Attribuutdefinities Aquo-domeintabel Waarnemingssoortnummer	9

1. Motivatie

1.1 Aanleiding

1.1.1 Definitie

De definities van de begrippen waarnemingssoort (WNS) en waarnemingssoortnummer zijn hieronder opgenomen.

Attribuutnaam	Definitie	Toelichting	Herkomst
Waarnemingssoort	Beschrijving van waarnemingen gebaseerd op de vraagstelling wat waarin is waargenomen.	Het begrip waarnemingssoort wordt in de praktijk toegepast door het combineren van Aquo-domeintabellen die het Wat en Waarin van een waarneming beschrijven.	Aquo-lex
Waarnemingssoortnummer	Een combinatie van parameter, eenheid, hoedanigheid, compartiment, orgaan en taxon.	IDSW onderhoudt een standaard lijst met Waarnemingssoortnummer die gebruikt kunnen worden bij de uitwisseling van waarnemingssoorten. Deze lijst is on-line te benaderen op via de Standaardenpagina van de website van IDSW: www.idsw.nl . Taxon is in het Waarnemingssoortnummer Taxon is alleen opgenomen als aanduiding van Wat – welke taxon - is waargenomen, niet als een eventuele nadere aanduiding van het Waarin-deel van de waarneming.	Aquo-lex

1.1.2 Achtergrond

Er zijn op dit moment geen regels vastgesteld voor het toekennen van de waarde van het attribuut Status; of het een **Voorkeurs**waarnemingssoort (V) betreft of een **Dialect** (D). Hierdoor is de status niet consequent bijgehouden en heeft op dit moment weinig waarde. De status Voorkeur of Dialect heeft betrekking op WNS-en met dezelfde Parameter, Hoedanigheid en Compartiment, maar met verschillende Eenheid. In totaal betreft het ruim 900 WNS-en. Echter het belang van dit attribuut is vooral groot bij Parameters/WNS die een chemische stof betreffen. Dat is een subset van die 900.

Voor 52 WNS-en is de status (V/D) op een andere wijze toegepast. Hierbij wordt verwezen naar een naar andere Parameter, Hoedanigheid of Compartiment. Vaak gaat het hier om parameters/waarnemingssoorten die synoniemen vormen. Deze kunnen om praktische of historische redenen niet uit de Aquo-domeintabellen Parameter en Waarnemingssoort verwijderd worden.

Voor meer informatie over - het gebruik van - Waarnemingssoorten wordt verwezen naar de IDSW-website: <http://www.idsw.nl/standaarden/domeintabellen/waarnemingssoorten/>. Meer informatie over attribuutdefinities van de tabel Waarnemingssoortnummer is opgenomen in Bijlage A.

1.1.3 Doel

Het doel van dit wijzigingsvoorstel is tweeledig:

- Het formeel vaststellen van een praktijkrichtlijn voor het bepalen van de juiste waarde van het attribuut Status in de Aquo-domeintabel Waarnemingssoort.
- Het voorbereiden van het opschonen van de domeintabel Waarnemingssoort voor het attribuut Status volgens deze praktijkrichtlijn. Deze opschoningsactie zal als een apart wijzigingsvoorstel worden aangeboden.

1.2 Business Case

1.2.1 Voordelen

Met een duidelijke richtlijn voor het attribuut Status voor alle gebruikers duidelijk wanneer een Waarnemingssoort als Voorkeerswaarnemingssoort en wanneer als Dialect wordt beschouwd.

1.2.2 Afbakening

De praktijkrichtlijn in dit wijzigingsvoorstel beperkt zich tot het attribuut Status van de Aquo-domeintabel Waarnemingssoort.

1.2.3 Impact

Door het vaststellen van de richtlijn en de implementatie ervan wordt slechts het attribuut Status gewijzigd. Dit attribuut is geen onderdeel van het Waarnemingssoortnummer. De impact van dit wijzigingsvoorstel is dan ook afhankelijk van de wijze waarop gebruik gemaakt wordt van dit attribuut in een gegevensverzameling of informatiesysteem.

2. Wijzigingsvoorstel

2.1 Praktijkrichtlijnen domeintabel

2.1.1 Aquo-domeintabel Waarnemingssoort

De praktijkrichtlijn voor de Aquo-domeintabel waarnemingssoort wordt voor het attribuut Status aangevuld tot de volgende set regels:

1. Voorkeur krijgt de Waarnemingssoort zoals die in de norm wordt vermeld.
 - a. Normen uit Europa hebben voorrang op nationale toetsingskaders en die weer op regionale.
 - b. Stoffen zonder norm zoveel mogelijk aansluiten op betreffende stofgroep met norm
 - c. Als dit niet mogelijk is aansluiten op Waarnemingssoort zoals die in relevante (NEN-)analysenorm (waardebepalingsmethode) wordt genoemd.
 - d. In alle andere gevallen: zoveel mogelijk aansluiten op de praktijk.
2. Waarnemingssoorten met dezelfde Parameter/Hoedanigheid/Compartiment en gelijke dimensie/grootte als een voorkeurswaarnemingssoort, maar met een andere eenheid krijgen de Status "Dialect".

Bijvoorbeeld: twee waarnemingssoorten voor de de concentratie (= gelijke dimensie/grootte) van de parameter benzo(a)pyreen:

WNS-nr.	WNS-omschrijving	Status	Reden
WNS513	BaP [ug/l] [NVT] [OW]	Voorkeur	eenheid conform KRW normgeving
WNS6573	BaP [ng/l] [NVT] [OW]	Dialect	

3. Waarnemingssoorten met een andere Parameter of Hoedanigheid of Eenheid, maar waarmee hetzelfde wordt bedoeld als een voorkeurswaarnemingssoort en die eveneens gangbaar zijn in de praktijk krijgen ook de Status "Dialect".

Bijvoorbeeld: twee waarnemingssoorten voor de de concentratie (= gelijke dimensie/grootte) van de parameter benzo(a)pyreen:

WNS-nr.	WNS-omschrijving	Par.omsch.	Status	Voorkeur-WNS
2343	NO3 [mg/l] [N] [OW]	nitraat	Voorkeur	
4142	NO3 [mg/l] [NVT] [OW]	nitraat	Dialect	2343
2440	ZS [mg/l] [NVT] [OW]	Zwevende stof	Voorkeur	
6066	OB [mg/l] [NVT] [OW]	Onopgeloste bestanddelen	Dialect	2440
2537	HH [mmol/l] [NVT] [OW]	Hardheid	Voorkeur	
2539	HH [meq/l] [NVT] [OW]	Hardheid	Dialect	2537

4. Waarnemingssoorten met een andere Parameter of Hoedanigheid of Eenheid, maar waarmee hetzelfde wordt bedoeld als een voorkeurswaarnemingssoort, maar die onterecht zijn aangemaakt krijgen de Status "Non-actief".

ter info:

Het gebruik van Waarnemingssoorten met de Status "Non-actief" wordt afgeraden.

Deze worden mogelijk in de toekomst verwijderd, maar dat kan alleen plaats vinden via een apart wijzigingsvoorstel.

Bijvoorbeeld: twee waarnemingssoorten voor de concentratie (= gelijke dimensie/grootheid) van de parameter benzo(a)pyreen:

WNS-nr.	WNS-omschrijving	Par.omsch.	Status	Voorkeur-WNS
1101	GR [%] [dg] [ZS]	Gloeirest	Voorkeur	
2921	%GR [%] [dg] [ZS]	Gloeirest	Non-actief	1101

2.2 Aquo-domeintabel Waarnemingssoort

2.2.1 Wijzigen domeinwaarden

Voor het daadwerkelijk wijzigen van de status van de Waarnemingssoorten wordt een apart wijzigingsvoorstel opgesteld, uiteraard volgens de richtlijnen uit de vorige paragraaf.

2.3 Aquo-lex

Er worden geen nieuwe begrippen aan Aquo-lex toegevoegd, noch worden er begrippen gewijzigd.

Bijlage A Attribuutdefinities Aquo-domeintabel Waarnemingssoortnummer

De Aquo domeintabel Waarnemingssoortnummer bevat de volgende onderdelen:

Veld, veldkop en –volgorde	Verplicht/ Optioneel	Voorbeeld waarden	Toelichting, formaat
waarnemingssoortnummer	V	WNS206	Unieke, identificerende code: WNSx, waarbij x een volgnummer is.
waarnemingssoort- omschrijving	V	24DP [mg/kg] [dg] [BS]	Betekenisvolle omschrijving waarin de codes van de onderdelen in vast formaat zijn opgenomen; “parametercode [eenheidcode] [hoedanigheid] [compartiment]lettercode [code orgaan] (optioneel) [code Taxon] (optioneel)” Let op de spaties tussen de onderdelen !
parametercode	V	24DP	tekst 12
eenheidcode	V	mg/kg	tekst 8
hoedanigheidcode	V	dg	tekst 8
compartimentcijfercode	V	40	lange integer, geen lettercode !
orgaancode	O	Bloed	tekst 8
taxon code	O	ABCDEFGH	per juli 2007: tekst 8: STOWAcode uit de TWN
status		D	De kolom status kan de volgende waarden hebben: V = voorkeursspelling, zie voorkeurswaarnemingssoort D = dialect, ook wel synoniem genoemd zie voorkeurswaarnemingssoort N= non-actief; gebruik hiervan wordt afgeraden.
voorkeurswaarnemingssoortis		3590	Er kunnen waarnemingssoorten voorkomen met dezelfde parameter, compartiment en hoedanigheid, (...en ... er zijn nog meer onderdelen !) maar met verschillende eenheden in de database. Eén daarvan is de voorkeurswaarnemingssoort. Vanuit de niet-voorkeurswaarnemingssoort (dialect) wordt er verwezen naar de voorkeurswaarnemingssoort.

- *In de lijst met waarnemingssoortnummers mogen dubbelingen/overlappingsen voorkomen (een vrijwel identieke waarnemingssoort met alleen verschillende eenheden), hierbij dient wel een voorkeursspelling te worden aangegeven (vergadering subwerkgroep informatievoorziening van CIW-7, d.d. 19 april 2000).*
- *Synoniemen worden zoveel als mogelijk vermeden, maar hoeven niet te worden voorkomen (vergadering 9 november 1998)*